

AZƏRBAYCAN İQTİSADİYYATININ MAKROİQTİSADI TƏHLİLİ

Elşən Bağırzadə

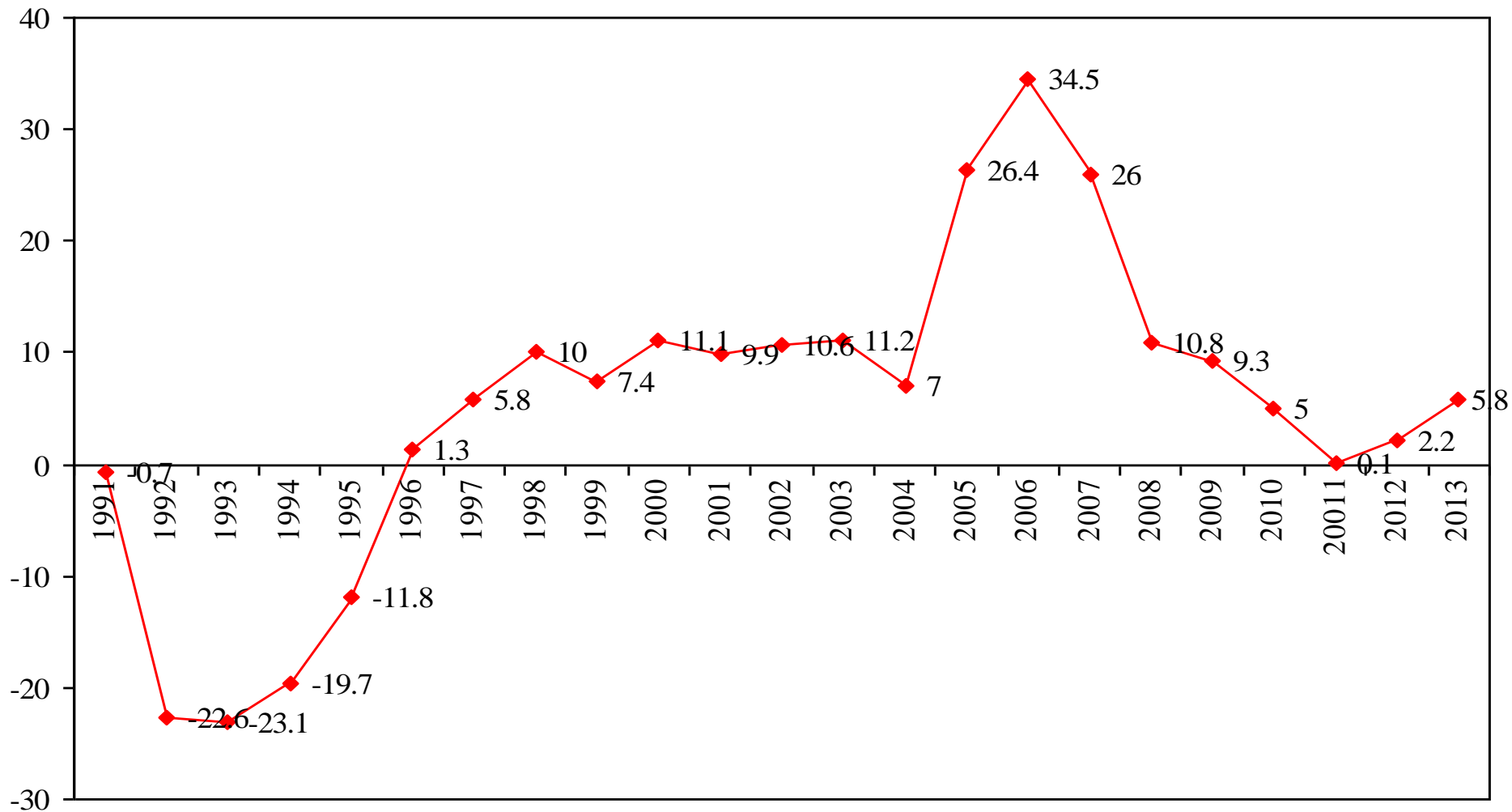
iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru

Bakı - 2014

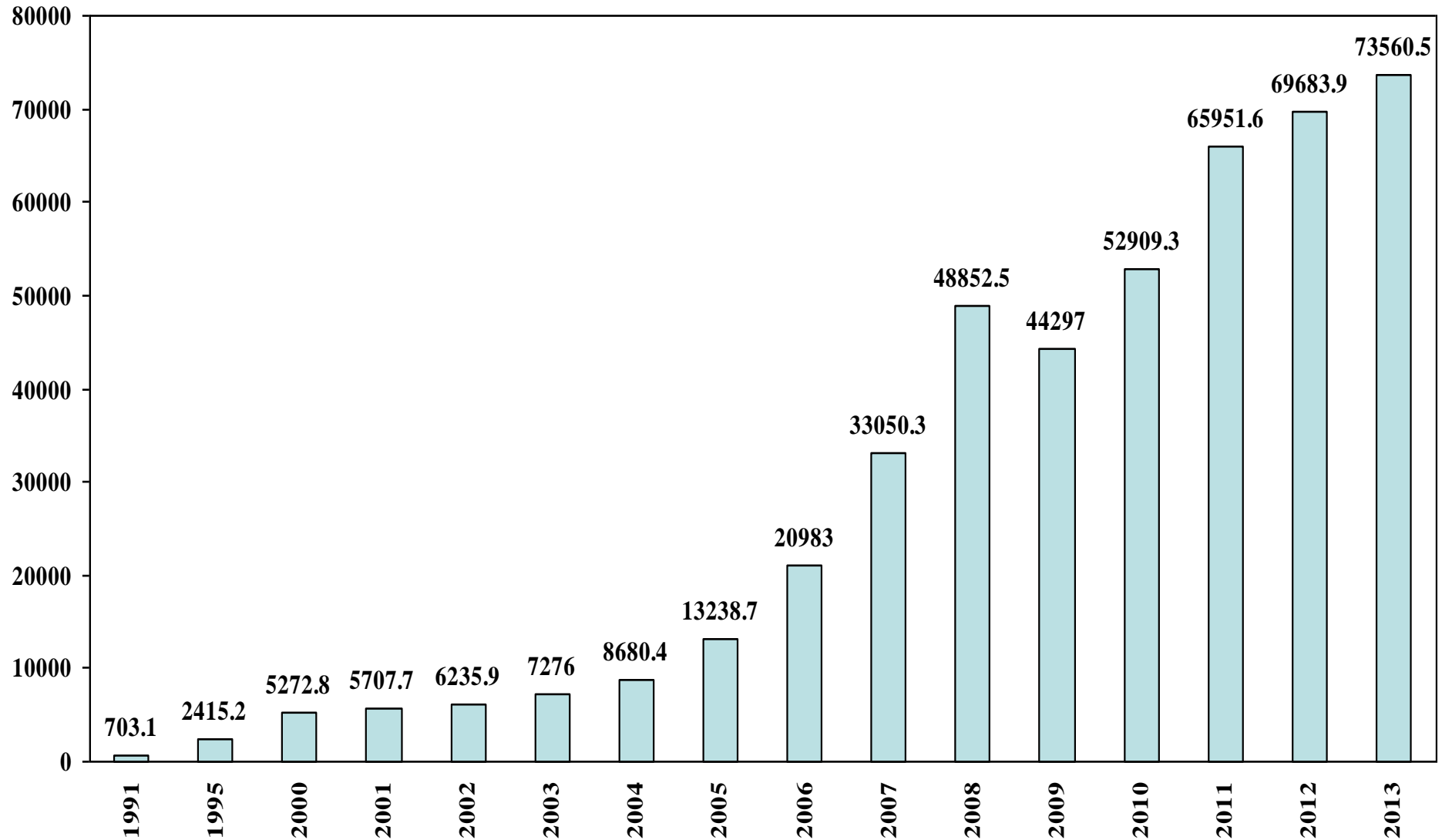
ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

—◆— ÜDM-də artım (%)

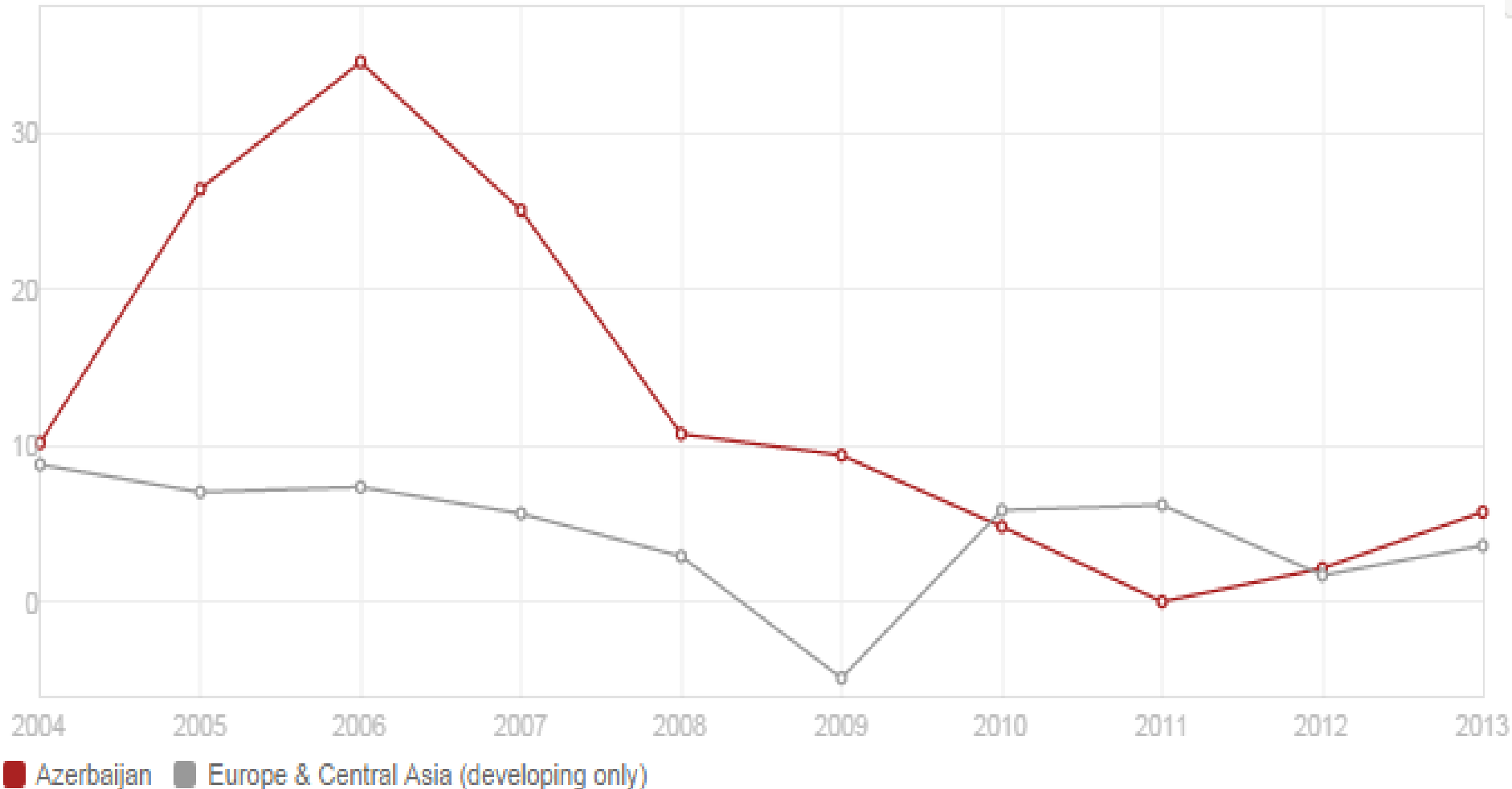
ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

□ ÜDM, mln \$

ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

Dünya Bankına görə Azərbaycanda və Avropa və Mərkəzi Asiyanın inkişaf etməkdə olan ölkələrində ÜDM-nin artım tempi, %

ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

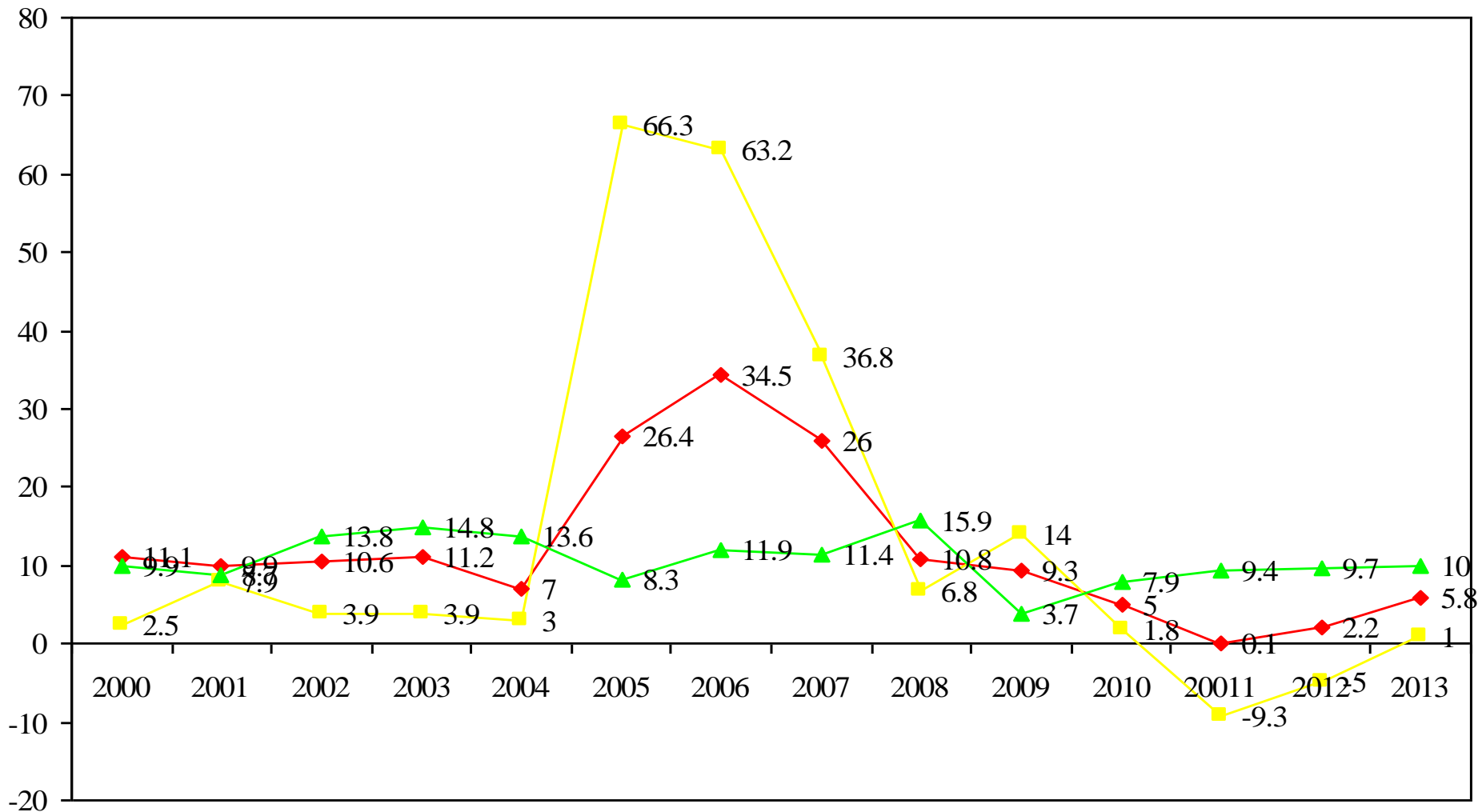
- **Dünya Bankına görə Azərbaycanda iqtisadi artım (ÜDM artımı) 2014-cü ildə 5,2%, 2015-ci ildə 4,1%, 2016-cı ildə isə 3,6% olacaqdır.**
- **Beynəlxalq Valyuta Fonduna görə isə Azərbaycanda iqtisadi artım 2014-cü ildə 4,5%, 2015-ci ildə 4,3% olacaqdır.**

ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

- **Beynəlxalq Valyuta Fondunun** hesbalamalarına görə Azərbaycan **2013-cü ildə 73,5 milyard dollarlıq nominal və 158,5 milyard dollarlıq satınalma gücü paritetli ÜDM** göstəricisi üzrə dünya ölkələri arasında **65-ci sıradadır.**

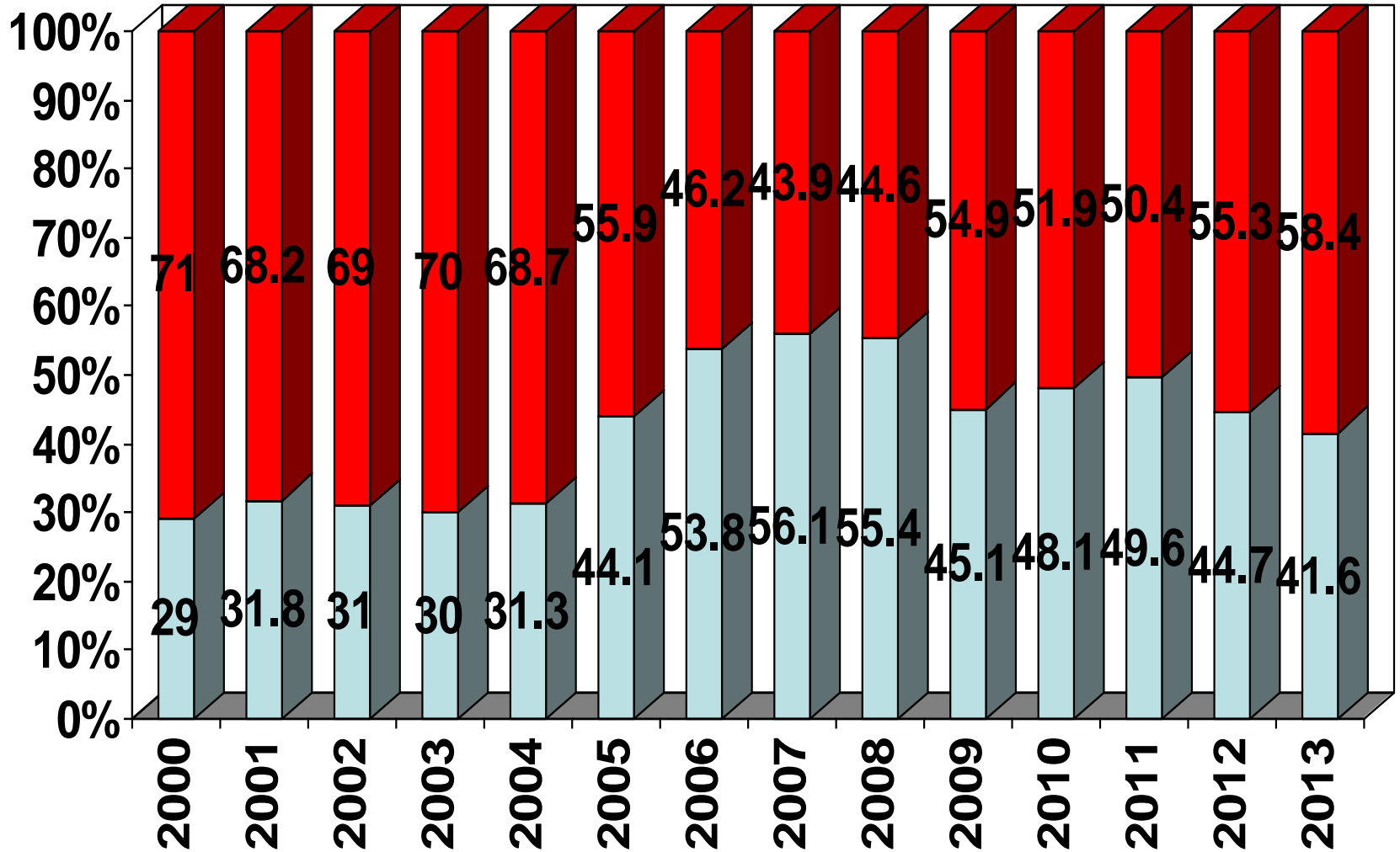
ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

—◆— ÜDM-də artım (%) —■— Neft ÜDM-də artım (%) —▲— Qeyri-neft ÜDM-də artım (%)

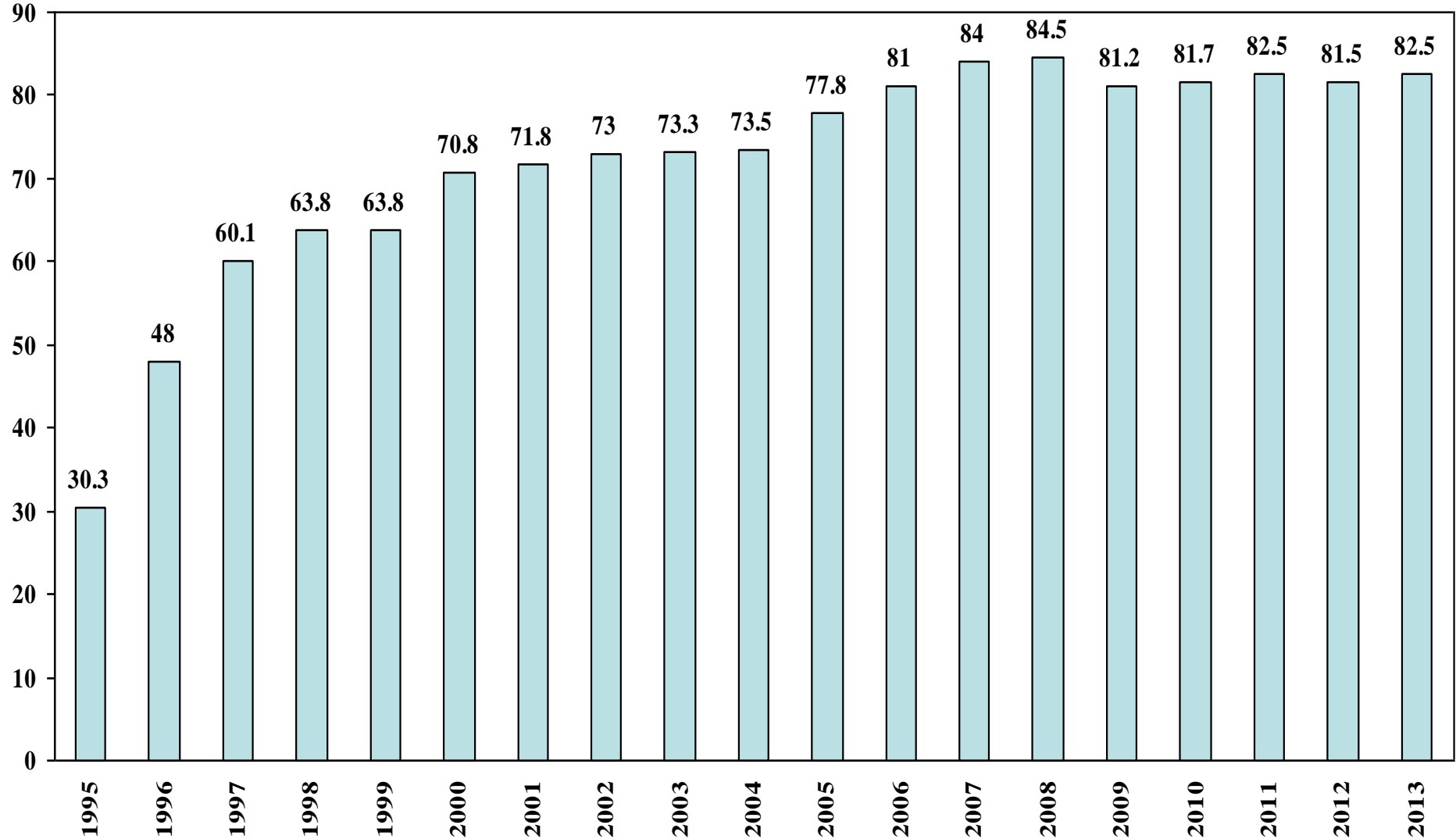
ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

■ Neft ÜDM, % ■ Qeyri-neft ÜDM, %

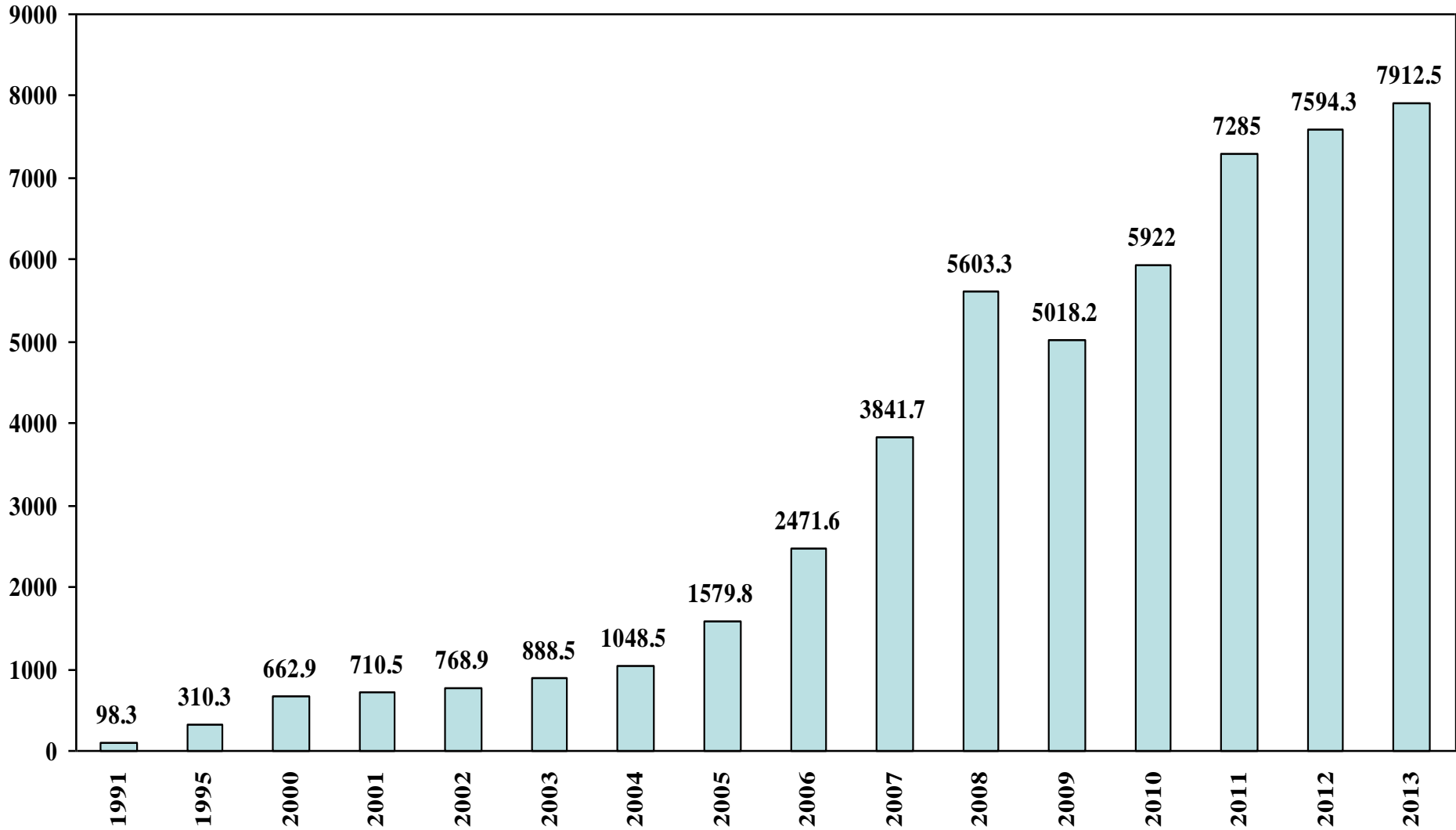
ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

□ ÜDM istehsalında özəl sektorun payı, %

ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

Adambaşına ÜDM, \$

ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

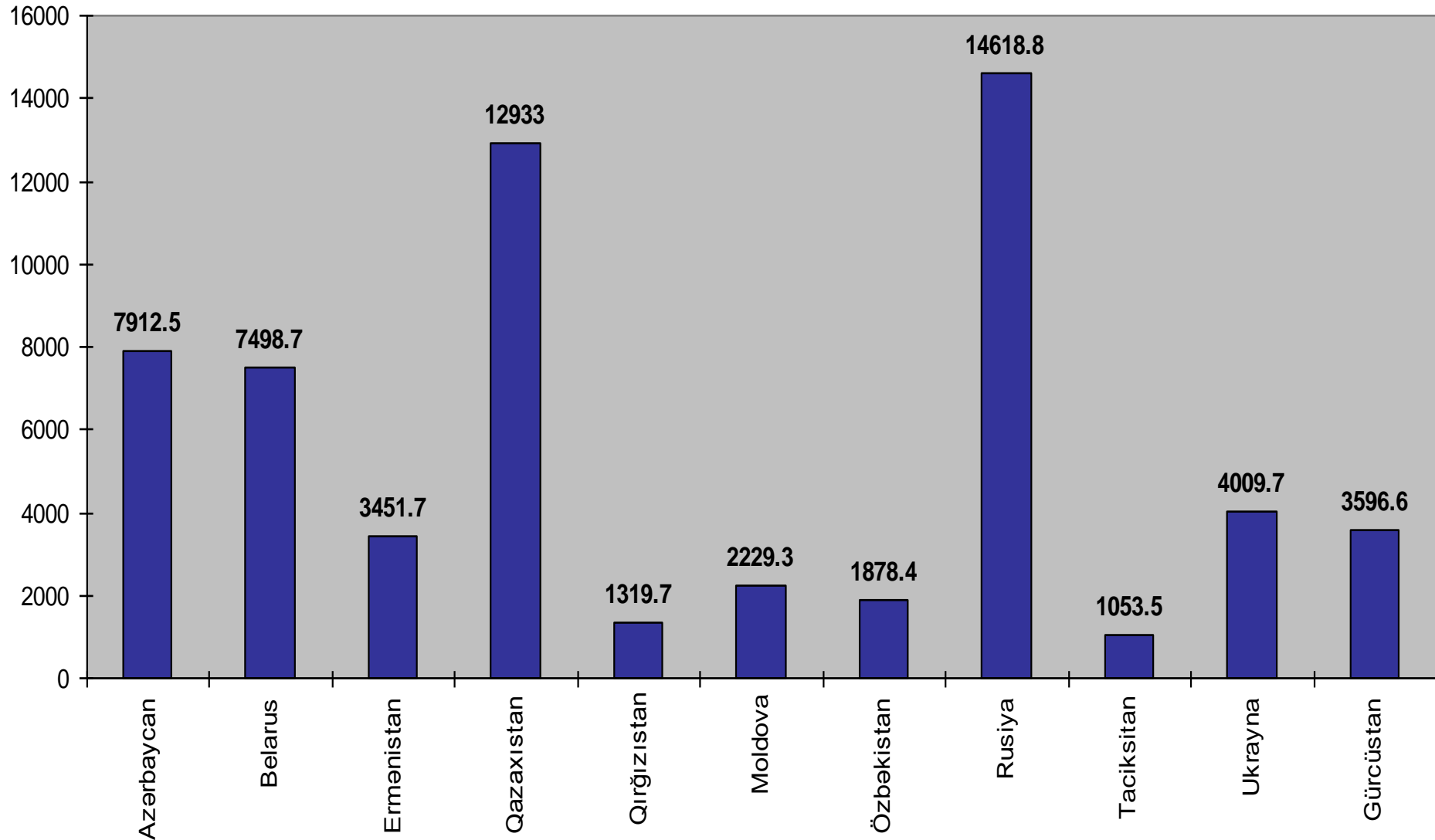
- **Beynəlxalq Valyuta Fonduna** görə Azərbaycan **2013-cü ildə 7900 dollarlıq adambaşına nominal ÜDM** göstəricisi üzrə dünyada **72-ci sırada, 17028 dollarlıq adambaşına satınalma gücü paritetli ÜDM** göstəricisi üzrə isə **69-cu** sıradadır.

ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

- **Dünya Bankının** hesablamalarına görə Azərbaycan **2013-cü ildə adambaşına düşən 7350 dollarlıq ÜMG göstəricisinə** görə **55** ölkənin daxil olduğu “**yuxarı orta gəlirli iqtisadiyyatlar**” (adambaşına ÜMG göstəricisi 4126\$-12745\$ arası) arasındadır.
- Qeyd olunan 55 ölkə arasında **Argentina, Belarus, Çin, Macarıstan, İran, Qazaxıstan, Malaziya, Rumuniya, Türkiyə və Türkmənistan** kimi ölkələr də vardır.

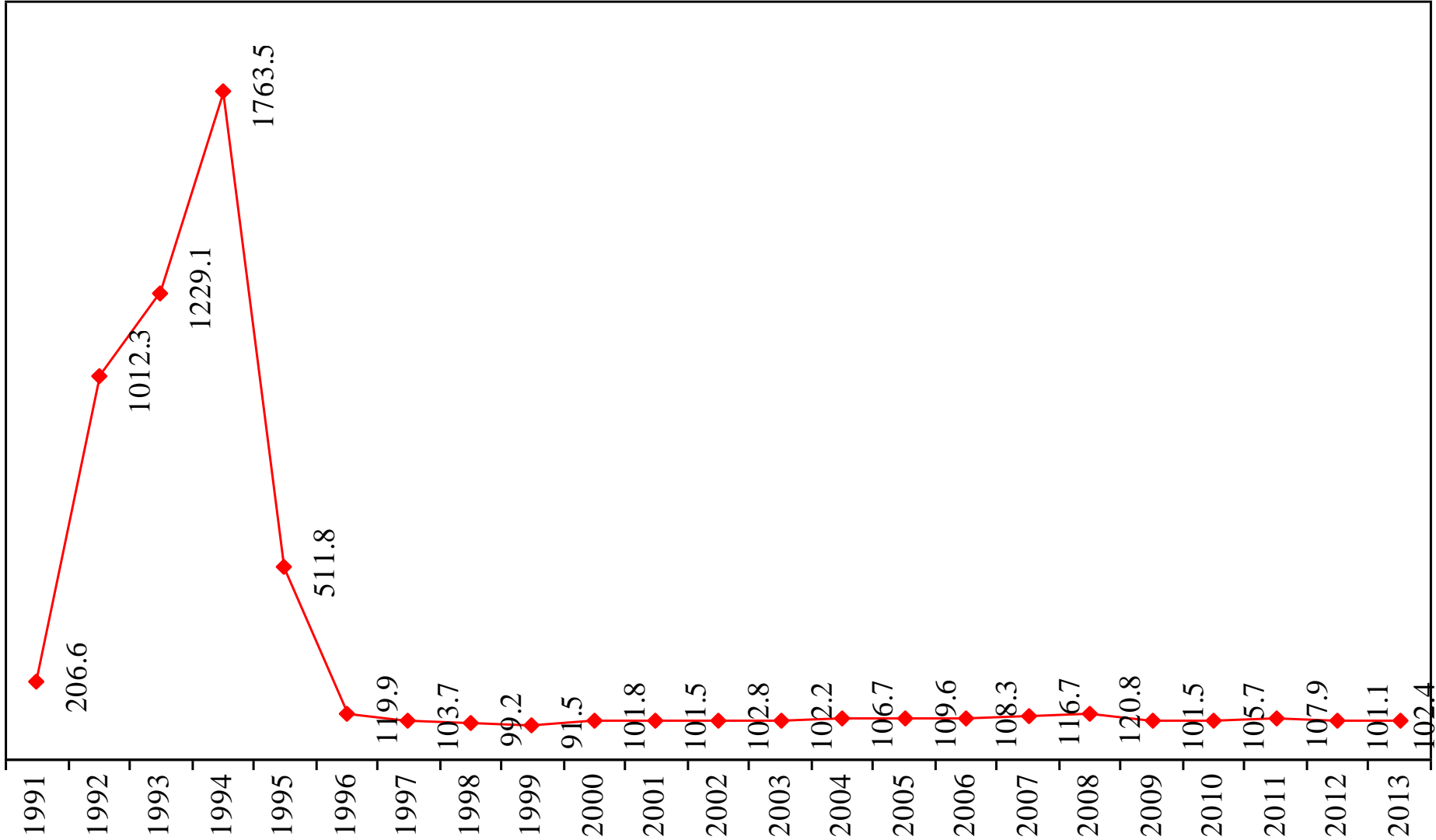
ÜMUMİ DAXİLİ MƏHSUL (ÜDM)

■ 2013-cü ildə adambaşına ÜDM, \$

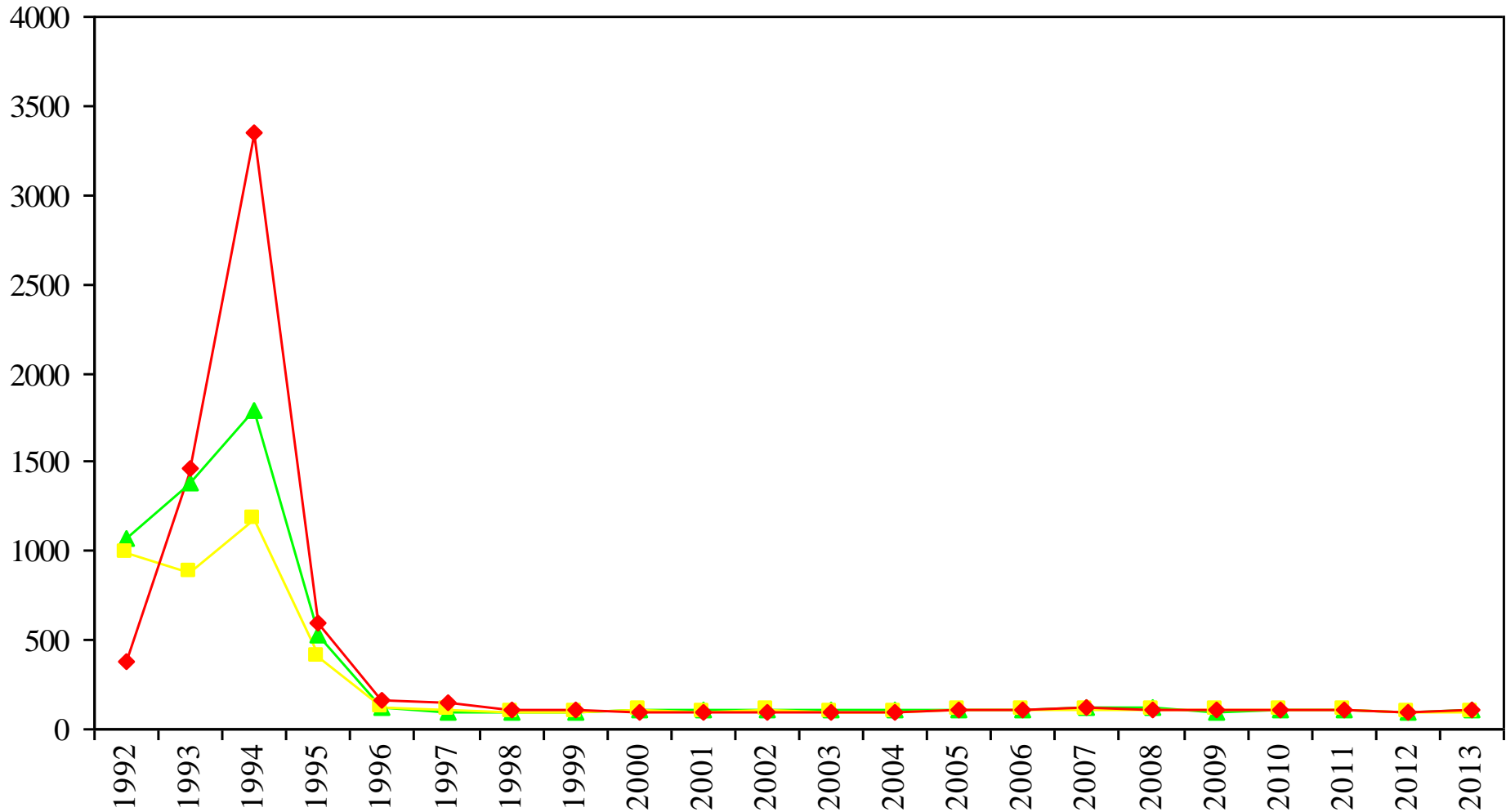
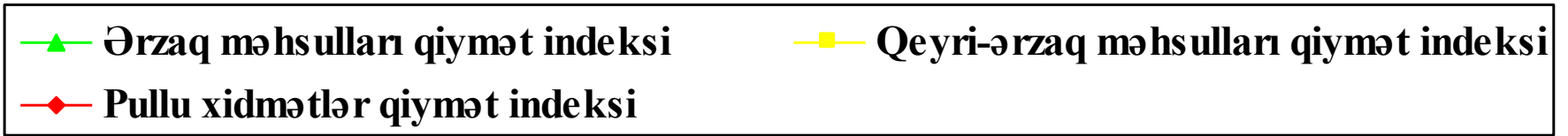

İNFLYASIYA

◆ İstehlak Qiymətləri İndeksi

İNFLYASIYA

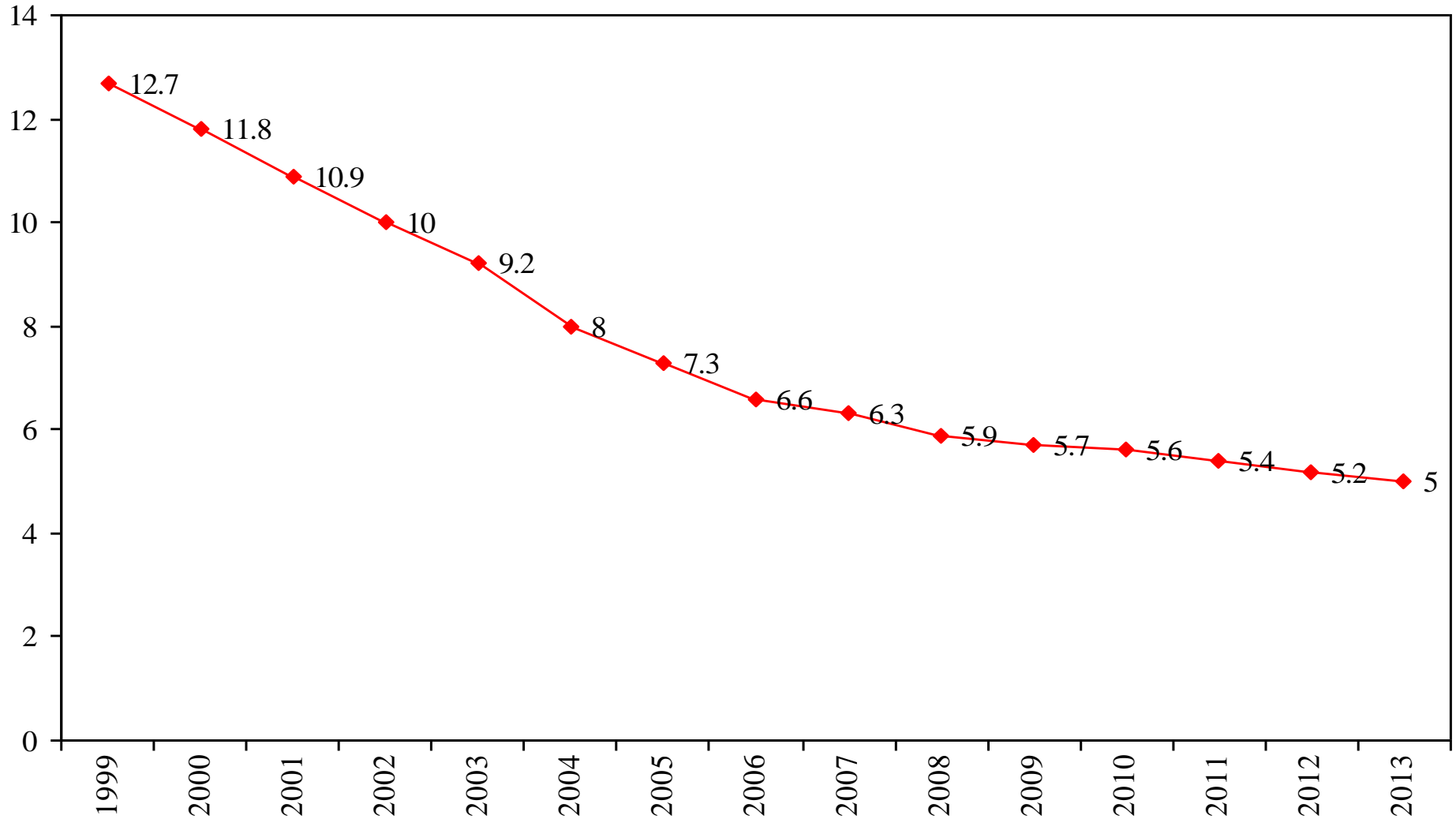

İNFLYASIYA

- **Beynəlxalq Valyuta Fonduna görə Azərbaycanca İstehlak Qiymətləri İndeksi 2014-cü ildə 2,8%, 2015-ci ildə isə 3% artacaqdır.**

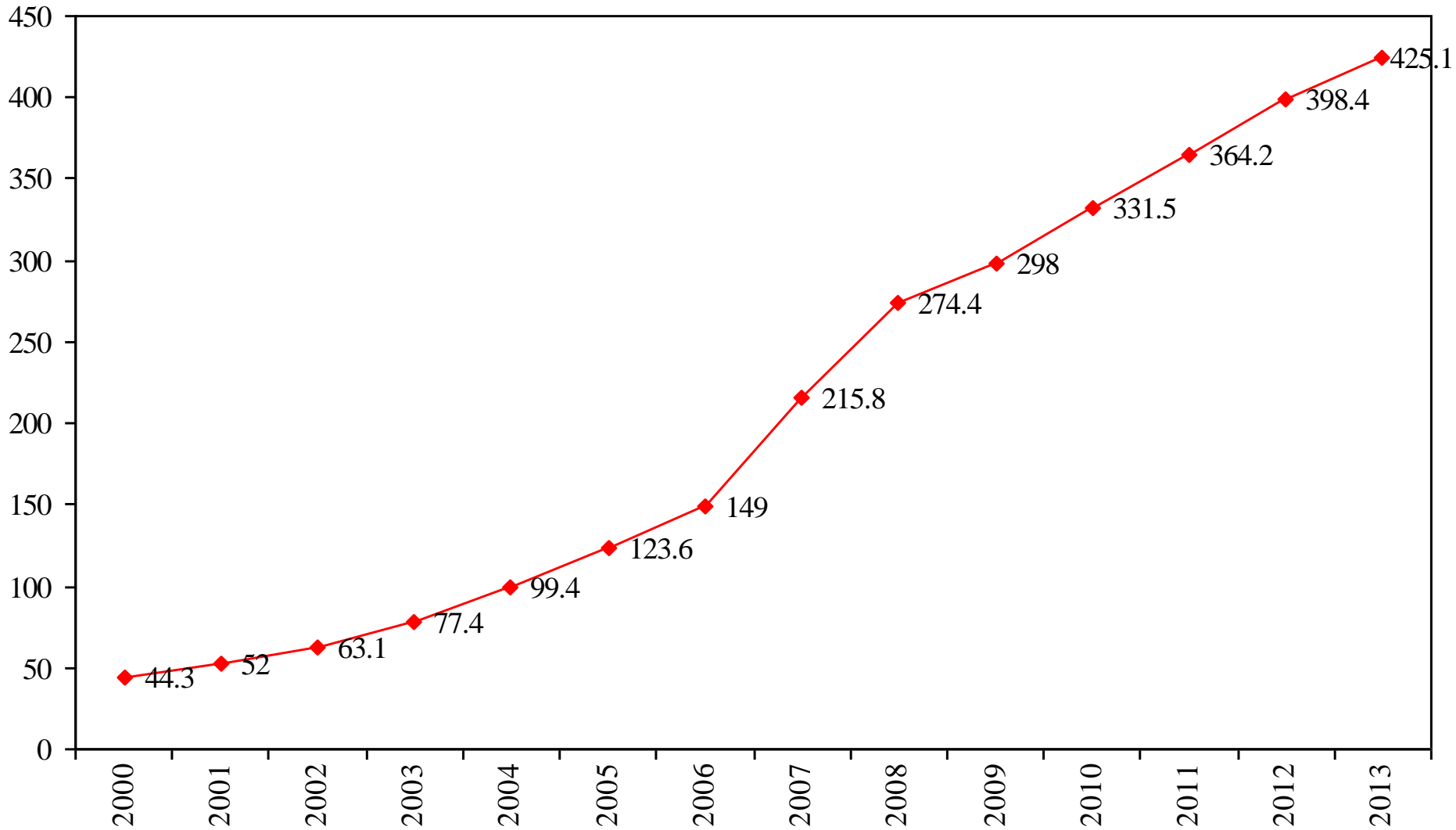
MƏŞĞULLUQ VƏ İŞSİZLİK

İşsizlik (%)

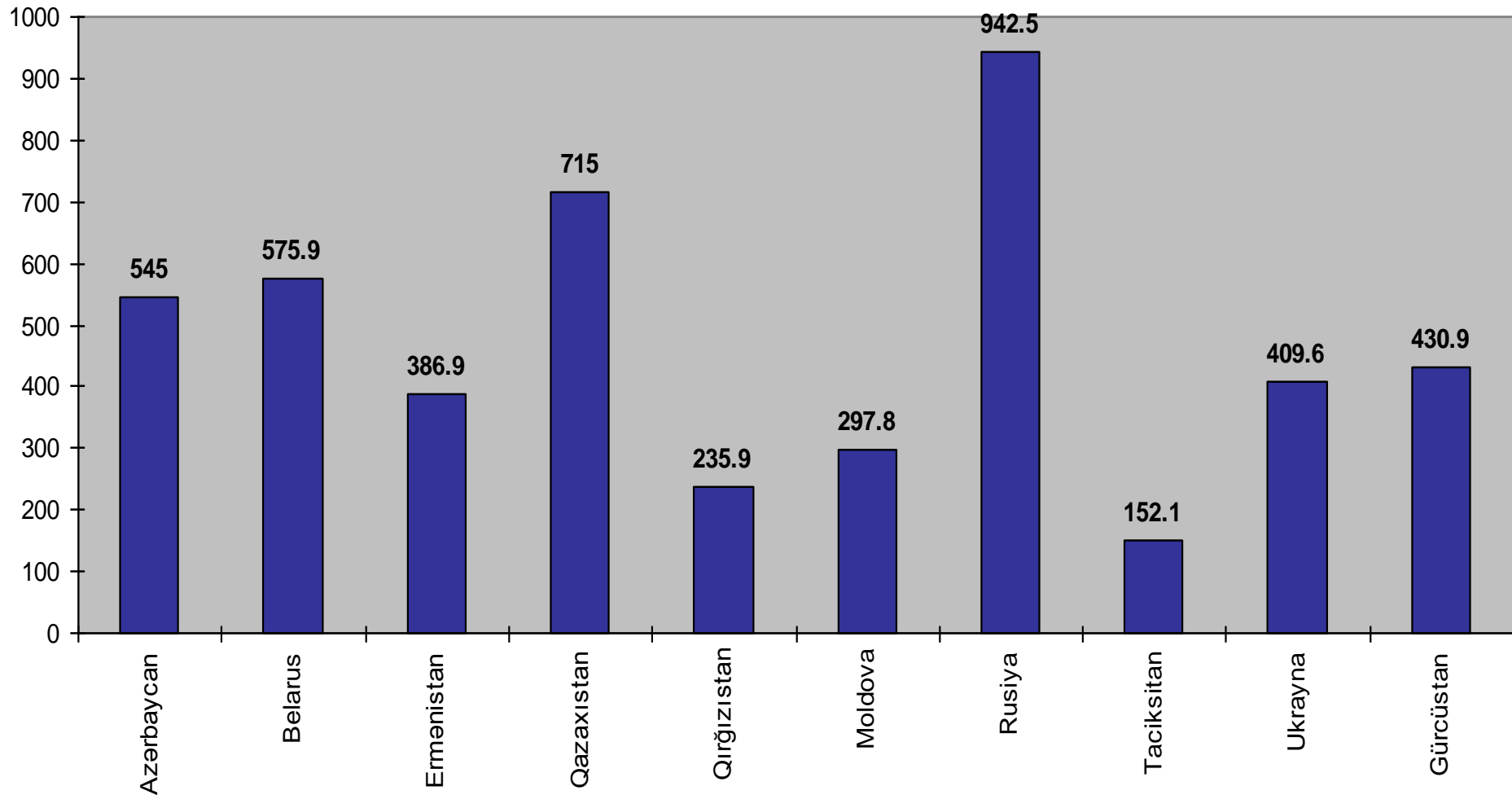
MƏŞĞULLUQ VƏ İŞSİZLİK

Orta aylıq əmək haqqı (manat)

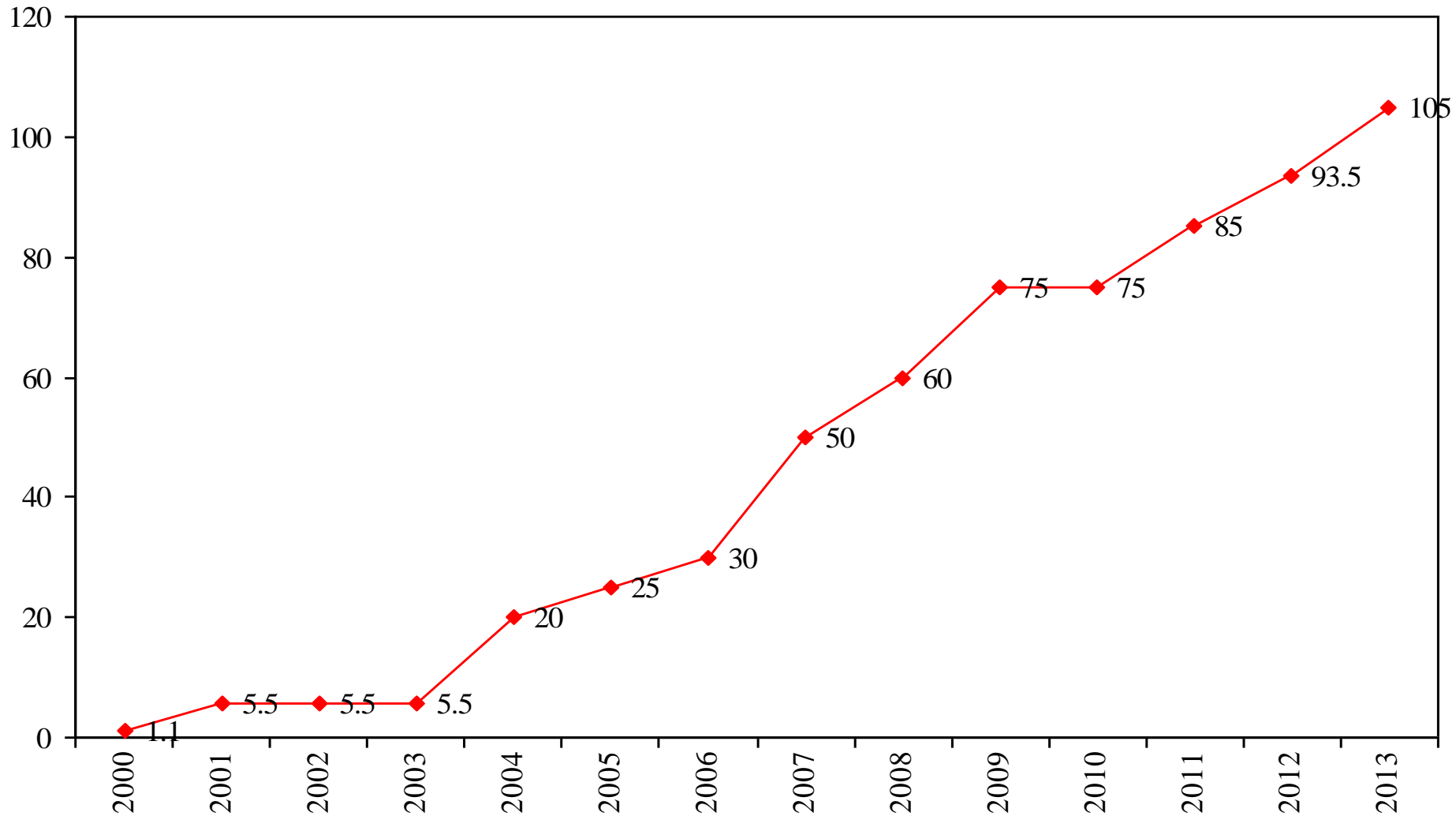
MƏŞĞULLUQ VƏ İŞSİZLİK

■ 2013-cü ildə orta aylıq əmək haqqı, \$

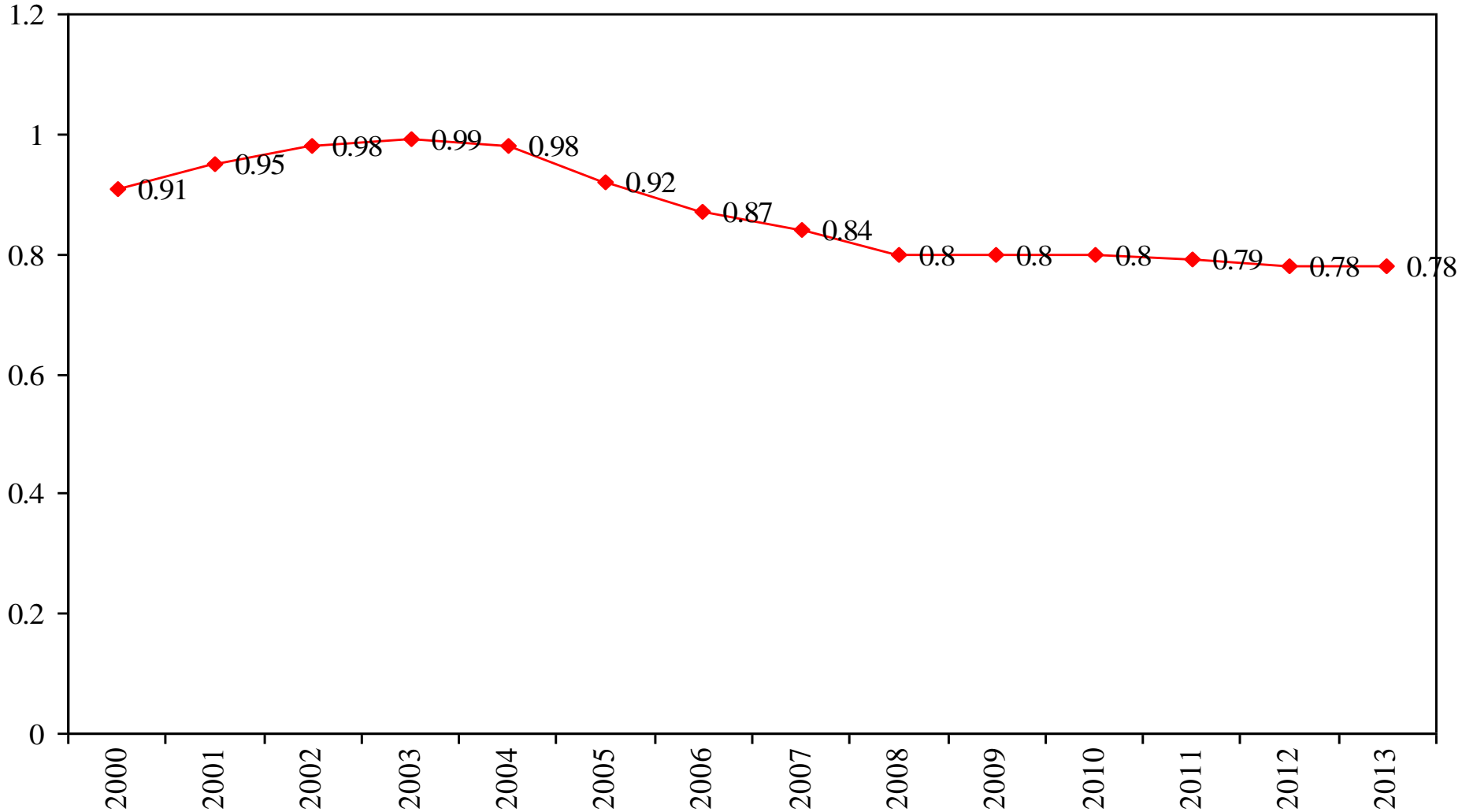
MƏŞĞULLUQ VƏ İŞSİZLİK

Minimum əmək haqqı (manat)

VALYUTA KURSLARI

Valyuta məzənnəsi (1 Dolların qiyməti, Manatla)

MAKROİQTİSADI MÜHİTİN QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

- **Dünya İqtisadi Forumunun “2014-2015 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı”na görə Azərbaycanın Qlobal Rəqabətlik İndeksi çərçivəsində hesablanan 12 əsas göstərici qrupu arasında ən yaxşı mövqeyi “Makroiqtisadi mühit” göstərici qrupu üzrədir və bu vəziyyət artıq bir neçə ildir ki, təkrar olunur.**
- Belə ki, Azərbaycan qeyd olunan göstərici qrupu üzrə mümkün olan 7 balın 6,4-ü toplamış və **144 ölkə arasında 9-cu yerə çıxmışdır.**
- Azərbaycan qeyd olunan göstərici qrupuna daxil olan **“inflyasiya”** göstəricisinə görə **144 ölkə üzrə 1-ci**, **“ümumi milli yığım”** göstəricisinə görə **9-cu**, **“ümumi dövlət borcu”** göstəricisinə görə **12-ci**, **“dövlət büdcəsi tarazlığı”** göstəricisinə görə isə **15-ci** yerdədir.

İSTİFADƏ OLUNAN MƏNBƏLƏR

- Aras O. N., Süleymanov E. (2010), “Azərbaycan iqtisadiyyatı”, Bakı: Şərq-Qərb.
<http://ebooks.azlibnet.az/book-qUreBt0n.html>
- “Azərbaycan” portalı. www.azerbaijan.az
- Azərbaycanın statistik göstəriciləri.
http://www.stat.gov.az/menu/6/statistical_yearbooks/
- Bağırzadə E. (2011), “Bağımsızlığının XX. Yılında Azərbaycan Cumhuriyeti Ekonomisi”, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Güz (15), s. 277-312. <http://elsenbagirzade.files.wordpress.com/2011/03/bagimsizliginin-20-yilinda.pdf>
- IMF, World Economic Outlook, October, 2014,
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/02/pdf/text.pdf>
- The World Bank: Azerbaijan, <http://www.worldbank.org/en/country/azerbaijan>
- The World Bank: Country and Lending Groups,
<http://data.worldbank.org/about/country-and-lending-groups>
- World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2014-2015,
http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf
- UNECE, Gross Average Monthly Wages by Country and Year,
http://w3.unece.org/pxweb/dialog/varval.asp?ma=60_MECCWagesY_r&path=../database/STAT/20-ME/3-MELF/&lang=1&ti=Gross+Average+Monthly+Wages+by+Country+and+Year
- http://data.worldbank.org/country/azerbaijan#cp_wdi